

Velja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84.—
pol leta . . . „ 42.—
četrt leta . . . „ 21.—
za mesec . . . „ 7.—

za inozemstvo:

celo leto naprej K 95.—
pol leta . . . „ 50.—
četrt leta . . . „ 26.—
za mesec . . . „ 8.—

Jugosla

Plačano do

Licijalna knjižnica

Na pismene naročbe
brez pošiljatve denarja
— bomo ozirali.

»šiljajo

ci. —

Ljubljana.

anajo po
porabljenem . . . ostoru in
sicer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 v, za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu števil. 19. Telefon
števil. 360. — Upravištvu je na Marijinem trgu
števil. 8. — Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Nov poskus.

Trifković ministrski predsednik.

Iz Beograda poročajo, da je regent Aleksander po ponesrečeni Protičevi misli poveril s sestavo vlade voditelja radikalnih disidentov in bivšega juštičnega ministra Trifkovića. Stavil mu je 48 urni rok, da sestavi koncentracijsko vlado. Najkasneje do nedelje opoldne, želi regent, da mu predloži Trifković svojo ministrsko listo.

Trifković je kot vođa male disidentske skupine v boju med obema velikima strankama neutralen. Svoj čas je kooperiral z demokrati, ko pa so ti sestavili pod Davidovičem svojo vlado brez radikalcev, se je ločil od njih in prešel v opozicijo. Vendar pa se nista niti on sam, niti njegova stranka tako izpostavila v boju proti demokratsko-socialističnemu bloku. Ker je vrh tega znan kot nelzprosen nasprotnik Protič-Pašičeve klike, je njegova kandidatura za demokrate sprejemljiva.

Na drugi strani pa je Trifković po svojem prepričanju velik konservativec v političnih in gospodarskih vprašanjih. To mu bo olajšalo sporazum z radikalci, katerim bo vsakega ljubši, kakor pa Pavlović, ki se jim je zameril s tem, da je glasoval svoj glas za demokratsko vlado. Jugoslovanski klub menda ne bo delal posebnih ovir. Črnogorci tudi ne, šlo bo le še za Narodni klub in socialiste. Narodni klub bo bržčas zopet nastopil s svojimi starimi pretiranimi zahtevami, na katere zlasti demokrati ne bodo mogli pristati. Ker so gg. Pavelić, Drinković, Šurmin i. dr. zelo nedostopni za argumente treznosti in razuma, je treba računati z možnostjo, da ostanejo Starčevićanci izven vlade. Kaj bodo storili socialisti, bo odvisno v prvi vrsti od programa, s katerim bo sestavljala Trifković vlado. Ako ne bo razvijal preveč konservativnih načel, sporazum med njimi ne bo nemogoč.

Notranje močna nova vlada, če jo Trifković sestavi, ne bo. Zato je v interesu države, da omeji svoj program na najnujnejše zadeve in si stavi

kot glavno nalogo izvedbo volitev v konstituantno. Na to točko se bodo stranke menda vendar zedinile, saj mora močvirje, v katerega je zašlo Narodno predstavništvo, presedati že vsem poštenim elementom. Zato upamo, da se Trifkovićev poskus ne bo zopet izjalovil.

O organizaciji beguncev in izseljencev.

Zapuščenost in neugodni položaj silijo vse, ki so prišli iz zasedenega ozemlja k združitvi. Kakšna naj bo organizacija, o tem so mnenja različna, eno pa je jasno, da se mora gibanja eni strani politično, na drugi v gospodarsko in kulturno smer. Radi negotovosti, kaj je storiti v političnem oziru, kaj moremo mi sami pa tudi naše vlade za neodrešene kraje, so mnenja različna. Pravo smer bo mogoče določiti šele, ko se definitivno odloči usoda te dežele.

V nekem oziru je treba pa že naprej razjasniti pojme. Organizacija kakršnasibodi, ki bi imela sedež v naši državi, ne bo mogla biti pred vladami zastopnik in reprezentant celega naroda, tudi neodrešenega, še manj more dobiti oblike kake vlade, ker bi si tega nobena vlada na svetu ne pustila dopasti, najmanj pa italijanska. S tem so že podane tudi meje, v katerih se lahko vrši delovanje Narodnega sveta, ki bo di zastopnik beguncev in izseljencev iz zasedenega ozemlja v političnem gospodarskem in kulturnem oziru, dokler ne bodo ti kraji osvobodjeni.

Taka organizacija naj bi postal Narodni svet za jugoslovansko Primorje, predstavništvo vseh beguncev in izseljencev v političnih, gospodarskih in kulturnih zadevah.

V njem bodo zastopani vsi deli neodrešene domovine, Istra, Trst, Goriska in Notranjska; strankarska pripadnost zastopnikov ne sme imeti nikakega vpliva.

Narodni svet naj vrši svojo nalogo direktno potom svojega predsedstva, ki pozbuje v Ljubljani, in ki

je v stiku z begunci in izseljenci potom okrajnih in krajevnih odborov.

Da bo mogel Narodni svet varovati interese ljudstva, katero zastopa, mora imeti tudi v vladi primerne zastopnike, s potrebnim vplivom in aparatom.

Razen organizacije Narodnega sveta bo potrebna organizacija, ki bo gojila v narodu smisel za skupnost, budila njegovo samozavest in v prvi vrsti pripravljala združitve vseh delov troimenega naroda, tudi onih, katere namerava za sedaj tuje nasilje odrigati od njega. Taka organizacija se bo morala razširiti po celi državi.

Ker združi predsedstvo Narodnega sveta v sebi vse dosedanje funkcije, ki jih je vršil Begunski svet in razni odbori, bo urediti posebej še edino vprašanje podpor našega dijaštva. V tem oziru bo na vsak način potrebna podporni organizacija in sicer dijaško podporno društvo, katero bo moralo takoj pričeti z delom.

O vseh teh in mnogotrih drugih vprašanjih bo potreben temeljit razgovor.

Zmede v Italiji.

Italija v agoniji.

Ldu. Dunaj, 2. okt. Italijansko časopisje priznava skrajno resnost položaja. »Corriere della Sera« piše, da reško vprašanje vodi deželo v meščansko vojno. Italija je, pravi, pač zmagala, sedaj ji pa preti nevarnost, da v bratomorni vojni propade. »Secolo« ugotavlja, da je napetost dosegla skrajno mejo. Zbornico je zgrabila dija volilna mrzličnost in je v gotovem zmislu nerazsodna.

D' Annunzio napoveduje jugoslovij vojni.

Ldu. Berlin, 2. okt. »Berliner Zeitung am Mittag« javlja iz Rotterdama, da je dal D' Annunzio prekiniti telefonsko zvezo med Reko in Zagrebom. Obenem je obvestil francosko mislijo, da se nahaja z Jugoslavijo v vojnem stanju.

Italijanska vlada brez moči.

Ldu. Dunaj, 2. okt. Francoski listi javljajo, da je dospel v Pariz odgovor Italijanske vlade na zahtevo zaveznikov po izpraznitvi Reke. Italijanska vlada izjavlja, da ji ni mogoče izvesti zahteve zaveznikov.

Kdo zalaga Reko s premogom.

Ldu. Split, 30. sept. »Giornale d'Italia« poroča iz Reke, da sta 22. in 23. sept. došli iz Šibenika dve ladji s premogom. Ta premog je iz dalmatinskih rudnikov, katerega iz Šibenika niso mogli izvesti brez znanja šibeniškega italijanskega poveljstva.

Turati za sporazum z Jugoslavijo.

Ldu. Split, 30. sept. Socialistični poslanec Turati je izjavil časnikarjem, da je njegovo mišljenje, da bi se izhod iz današnje italijanske krize mogel najti v neposrednem sporazumu z Jugoslovani. Tak sporazum bi odklonil Wilsonovo opozicijo.

Tudi admirali se puntajo.

Ldu. Dunaj, 2. okt. »Wiener Mittagzeitung« poroča iz Curiha: Kontradmiral Nunes, naslednik admirala Casanove, je izdal proglas, v katerem izjavlja, da italijanska mornarica, ki je imela tekom dolge vojne mnogo krat priliko, prizadejati Reki veliko škodo, ne bo nikoli rabila orožja proti temu mestu.

Vlada bo sama ratificirala mirovno pogodbo.

Ldu. Pariz, 3. oktobra. Francoska vlada, ki je zelo v skrbeh radi dejstva, da se vsled zadnjih dogodkov v Italiji v Rimu zavlačuje uveljavljanje mirovne pogodbe, je dobila od rimske vlade obvestilo, da sta ministrski predsednik Nitti in minister za zunanje stvari Tittoni sklenila ratificirati mirovno pogodbo s pridržkom, da to ratifikacijo odobri naknadno nova italijanska zbornica. V Rimu prevladuje mnenje, da stopi mirovna pogodba v veljavo, ako jo ratificira vlada in da je za enkrat glavna stvar, da se pogodba uveljavi.

VLADIMIR LEVSTIK.

Nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Kaj si boste zdaj mislili o meni?« je ječala kakor jagnje v klavnici. »Quelle honte! Ah, sram me je v dno duše, joj meni... Tak intrigantka sem, — čeprav grof ni pomnil, da bi bil rabil tako besedo, — nu dobro, še psokvo za dober namen! Odtod, odtod — in odpustite, grof, idealni duši, ne sodite je v svoji brezsrečni treznosti... Odtod, ne zadržujte me... rotim vas, pustite me, naj odidem!« je vpila, dasi je ni nihče zadrževal, in ne da bi se spravila na noge, kljub svojem dramatičnemu poslavljanju.

Toda bilo je bob v steno. Grof se je smehljaj nestrpno, brez senčica pomilovanja; očitno je gledal komedijo do čna. Gnusno mu je prihajalo, in vendar si ni znal pomoči: ali naj bi jo vrgel čez prag? Niti malce ni dvomil, na katero karto je postavila svoj zadnji up.

»Najboljše bo,« je rekel z mrzlim glasom: »Ne zadržujem vas, milostiva.«

Tistikrat pa je poklicala svojo zadnjo rezervo v obliki srčne krize. Črte njenega obličja so se napele v izrazu silne bolečine, krči so ji ohromili telo, ustnice so se razklepale in zapirale, kakor bi hotele zakričati, pa niso izdabile ničesar razen neartikuliranega ječanja. Zdelo se je, da komaj giblje z drge-

čočimi prsti, ki so grabili po prsih, očitno, da bi odpeli obleko. Igrala je tako pristno, da se je grof prestrašil; kakor večina moških, tudi on ni prenesel ženskega »umiranja.«

»Se tega je treba,« mu je šinilo po glavi. »Kako naj se je iznebijem? Ali naj pokličem ljudi, zdravnika? In končno — vrag jih pozna, te babnice! — morda sem jo vendar napak obsodil...« Spomnil se je kolonjske vođe, ki je stala v spalnici na toaletni mizi; skočil je ponjo.

»Odpnite me... odpnite!« se je začelo iz posinelih baroničnih ust. »Duši me!«

Grof ji je nehal drgniti sence ter začel odpenjati obleko. Čeprav se je bil pri nas izuril v tem poslu, je vendar izgubljal glavo; šele po dolgem iskanju je našel gumbke na hrbtu, po ramah in bogsigavedi kod še. Pri modrcu in srajčici mu je baronica že pomagala.

Njene oči so bile zaprte v znak skrajne izmučenosti, a vendar premalo tesno, da ne bi bila videla, kako se bliža ugodni hip. Ko se je najmanj nadejal, ga je zgrabila za roko ter jo na vso moč pritisnila k sebi.

»Grof!...« je dehnila žarko, z dolgim bliskom iz svojih zdajci spet oživiljenih zrenic.

»Baronica?« je osupnil mladi mož in zardel od naglega spoznanja, da se je dal zavesti zviti Mesalini. »Odleglo vam je, kakor vidim — o pravem času, bogme da!«

»Ah, ne govorite,« je šepetala zapeljivka. »Molčite... Sanjala sem grde sanje; kaj ne, vse tisto ni bilo res? In zdaj ste pri meni... tako tesno, tako blizu!... in vaša desnica počiva na mojem srcu! Oh, ne vzemite je stran...«

Grof se je ogorčeno zdrznil in vstal: takšna kanajla!

»Ljubim vas, grof,« je šepnila baronica, preden je našel besedo, ter nedvoumno razprostrla roke. »O bjemite me, ne glejte tako čudno... Mari sem premalo lepa za vas?«

»Zašli ste iz vloge, baronica!« je vzkliknil on z mračnim roganjem. »Saj ste vendar bolni... v omedlevici... prežgodaj ste oživel!«

Njegov pogled je bil tako nestrpno srdit in gesta, s katero je vrgel odpeti kostum čez goloto baroničinega opreja, tako zaničljiva, da je čutila poraz.

»Ljubim vas, grof!« je zasopla še enkrat, krileč z rokami proti njemu in vendar že vsa zelena od gneva.

»Zmotili ste se. Moj zamorec stanuje v pritičju!« Grofov glas je zvenel kakor udarec z bičem.

»Psujete me? Je vzkliknila in planila pokoncu, tišeče obleko nase.

»Kakor izvolite. Vsak se brani, da ne bi bil sam opsovan.«

»Vi blazni človek! Poslušam vas in strmim...«

(Dolga pika)

Boji med Francozi in Lahi.

Ldu Reka, 2. oktobra. Davi okoli 5. ure se je slišalo na Kantridi streljanje. Kmalu nato je bilo slišati, kako so se razgovarjali italijanski vojaki med seboj, da so francoski vojaki »plačali« in da bodo še »dobili«. Dopolodne okoli 10. ure se je odpeljalo dvanaest francoskih avtomobilov skozi Sušak po Luizini cesti. Kam so odšli, ni znano.

Žrive.

Ldu Reka, 2. oktobra. Davi z arano so videli na Kantridi dva velika avtomobila, polna mrtvih francoskih vojakov. Med njimi je bilo tudi nekaj mrtvih Italijanov.

Francozi zapuščajo Reko.

Ldu Reka, 2. oktobra. Francozi izpraznjujejo skladišča v prosti luki in so skladišče št. 19 že popolnoma izpraznili. V skladiščih se nahajajo živila, ki se vkrcavajo na parnike. Vse barake in drugi predmeti, ki za Francoze nimajo nobene vrednosti, so bili izročeni italijanskemu vojnemu erarju. (D'Annunziju? Kaj to pomeni? Op. st.) Vest nekega lisra, da je francoska vojna ladja »Pondorfe« zapustila Reko, ni resnična. Zavezniki so zapustili samo Martinščico. Pač pa so se odpeljale z Reke angleške in ameriške vojne ladje. Barake in druge naprave francoskega vojnega crarja na sušaškem področju je zasedlo civilno prebivalstvo.

Arditi ropajo.

Ldu Reka, Sinoči ob pol 11. so v Zametu pri Reki začeli vojaki reške posadke, večinoma arditi, streljati na vse strani. Prebivalstvo je bilo v velikem strahu. Nato so Italijani vdrl v hiše, preiskali vse kote ter odnesli živila, kolikor so jih našli. To ropanje je trajalo do davi ob štirihi. Prebivalstvo je do skrajnosti zbegano in ogorčeno.

Ministrska kriza.

Sestava vlade poverjena Trifkoviću.

Beograd, 3. okt. (izv.) Regent je poveril nalogo, da sestavi novo vlado, bivšemu ministru pravde dr. Trifkoviću, načelniku skupine radikalnih disidentov.

Rok do nedelje.

Beograd, 3. okt. (izv.) Regent je izrazil željo, naj se pogajanja za sestavo nove vlade po možnosti pospešijo. Novemu ministrskemu predsedniku dr. Trifkoviću je naročil, da mu predloži listo nove vlade tekom 48 ur, torej najkasneje do nedelje popoldne.

Zadnji radikalni napori.

Beograd, 3. okt. (izv.) Ko so radikalci videli, da se Protičeva mislija ne bo posrečila, so hoteli v zadnjem hipu rešiti situacijo s tem, da so vnovič nastopili s Pasičevom kandidaturom. Protić je bil sinoči skoro dve uri pri regentu in ga poskušal, kakor se govori, pridobiti za ta načrt. Regent pa se očitno ni hotel spuščati v nove eksperimente in je radikalne predloge zavrnil.

Jugoslavija.

Nečak kralja Petra v Beogradu.

Ldu Beograd, 2. okt. Semkaj je došel knez Pavel, nečak kralja Petra iz Anglije, kjer se nahaja, da ozdravi. Prišel je v Beograd, da poseti svoje sorodnike, nakar se povrne na Angleško, da nadaljuje svoje zdravljenje.

† poslanec Kosta Božić.

Ldu Beograd, 2. okt. Včeraj je v Sarajevu umrl tamošnji prota in narodni poslanec Kosta Božić.

Protestna zborovanja proti reškim dogodkom.

Ldu Zagreb, 2. okt. V Fužinah in v Bakaracu so bila v nedeljo velika protestna ljudska zborovanja, pri katerih je ljudstvo odločno protestiralo proti početju Italijanov na Reki.

Razna poročila.

Romunija si bo opomogla.

Ldu Beograd, 2. okt. Po vesteh iz Bukarešte bo Romunija mogla letos izvoziti nad 100.000 vagonov živil. Pariški listi živahno komentirajo to vest in pravijo, da bo Romunija s tem letom imela monopol za izvoz živil. Z ozirom na izjavo prehranjevalnega kontrolorja Hooverja, da mora Ameriške štediti z izvažanjem živil, in na dejstvo, da Rusija ne prihaja v poštev kot izvozna država, bo Romunija pač lahko udeležila svoj monopol za izvoz živil. To bo imelo za posledico izdatno izboljšanje romunske valute. Na beograjskem trgu se je zadnje dni romunski lej znatno opomogel. »Demokratija« pripominja: Ako naše notranje razmere ne bi bile tako žalostne, bi tudi mi z izvozom znatno dvignili svojo valuto. Padanje naše valute nikakor ne sloni na stvarnih temeljih.

r Francija potrdi vojaško zvezo z Anglijo in Ameriko. Ldu Pariz, 2. okt. Francoska poslanska zbornica je zakonsko predlog o ratifikaciji vojaškega dogovora med Francijo, Anglijo in Zedinjenimi državami sprejela soglasno s 501 glasom.

r Grčija odpoveduje trgovske pogodbe. Ldu Beograd, 2. oktobra. Grška vlada je odpovedala trgovske pogodbe in trgovske konvencije z Jugoslavijo, Zedinjenimi državami, Švico, Italijo, Anglijo, Romunsko, Belgijo, Perzijo, Norvegijo, Dansko in Japonsko.

r Bolgarski državni dolgovi. Ldu Beograd, 2. okt. Bolgarski državni dolgovi so ob sklepu prvega polletja 1. j. znašali 7.252 milijonov frankov. V to vsoto pa nista vračunani dve milijardi frankov za nepopravnane rekvizije. Ravno tako tudi niso vračunani višji dolgovi, blagajniški boni in obligacije na kratek rok.

r Monarhistična stranka na Ogrskem. Budimpešta, 2. okt. Na Ogrskem se je ustanovila monarhistična stranka. ki je izdala naslednji oklic: Prepričani smo, da se bo usoda naše domovine umirila, kadar se bomo poslužili svoje pravice, volili kralja, in odprli vrata gradu v Budi kronani glavi. Volitev kralja prepuščamo narodni skupščini.

Francoski senat bo začel razpravljati o mir. pogodbi.

r Ldu Pariz, 2. okt. Francoski senat bo v petek pričel razpravo o versailleski mirovni pogodbi ter jo bo najbrže dokončal začetkom prihodnjega tedna.

Vstaja v Indiji.

London, 3. okt. Pred kratkim je izbruhnila v Indiji velika vstaja proti Angležem. Angleška vlada pa je vstajo kmalu zadušila in prijete vstaje strogo kaznovala. Obsodila je na smrt 108 voditeljev, v dosmrtno pregnanstvo 265, v nadtriletno ječo 104 in v izgubo svojih posestev 346.

Politične beležke.

b »Jugoslovanski« inženirji. Na inženirskem kongresu v Beogradu je bil z veliko večino sprejet predlog naj se spremeni od pripravljane odbora predlagano ime »Organizacija inženirjev in arhitektov kraljevstva SHS.« v ime: »Organizacija jugoslovanskih inženirjev in arhitektov«. Po porazu, ki ga je doživel »Jugoslovani« v boju z SHS pred kratkim tudi na kongresu naših žensk, smo tega sklepa naših tehnikov tem bolj veseli. Pokazali so s tem, da jim je več za stvar, kakor za malenkostno formo in s tem osramotili naše tesnorske državnike, politike in druge reprezentante, ki še vedno nočejo biti Jugoslovani ampak ostajajo še dalje SHS.

Prosimo, ko vpošljete denar na naše upravnistvo, zapišite zadaj na odrezku namen pošiljatelj, za kaj je. N. pr. naročnina za Jugoslavijo, za kakšno in katero knjigo ali za kak dohodelen namen, da ne bo potem nepotrebnih reklamacij.

Prvi kongres novinarjev SHS.

Novinarsko društvo v Zagrebu je sklenilo sporazumno z novinarskimi društvi v Beogradu, Ljubljani in Sarajevu, da se skliče kongres vseh novinarjev Srbov, Hrvatov in Slovencev za 18., 19. in 20. oktober v Zagreb.

Ta prvi jugoslovanski novinarski kongres bo imel dvojno svrhu: narodnostno in poklicno. Na njem naj bi se dozidal temelj edinstvene organizacije vseh novinarjev države Srbov, Hrvatov in Slovencev. Združenje časopisja bi izpožbudilo koncentracijo narodne moči, ki je danes potrebnejša, kakor kdaj prej. Ta kongres je tem potrebnejši, ker so bili novinarji srbski, hrvatski in slovenski dosihdoh žalibog zmeraj razdruženi in obkoljeni z neprijateljskim kitajskim zidom. Po edinstvenem časopisju se bo izvedlo pravo duševno edinstvo vsega naroda.

Druga svrha bi bila poklicna: da se v edinstveni organizaciji povzdigne novinarski poklic, ki ga čakajo prav sedaj velike naloge, in da se dvigne njegov ugled in gmočni položaj. Zato bo ta kongres razpravljaj o vseh važnih poklicnih in drugih vprašanjih, kako bi se naše čapisje povzdignilo na višji nivo.

Tovariši novinarji v naši širni ujedineni domovini, ki ste se s peresom borili za udeležitev narodnih idealov, ki ste najteže občutili dni narodnega trpljenja robstva in poniževanja! Zdržimo se k složenemu delu v času, ko to najbolj zahteva naša ujedinenja domovina! Naš narod Srbov, Hrvatov in Slovencev, po stoletnem mučenstvu v ognju vstajenja, ožarjen s solncem svobode, upira oči proti vidikom srečnejše bodočnosti, da stopi kot dostojen član v kolo kulturnih narodov, da da svoj obol občni ljudski prosveti.

Zagreb, 1. oktobra 1919.

Hrvatsko novinarsko društvo.

Vsa vprašanja, dopisi itd. naj se naslavlja na tajnika Hrvatskega novinarskega društva, Ante Brozovića, Zagreb, Novinarski ured, vladna palača.

Iz Prekmurja.

Na naslov deželne vlade. Preteklo je šest tednov, odkar smo ozvobodili lepo Prekmurje in tu živeče pridno slovensko ljudstvo. Predolgo niso začeli posloovati naši uradi, kar je povzročilo med ljudstvom veliko nestrpnost in tudi nezaupljivost, ktero podpihujejo z vso vneto številni madjaroni, ki zabavljajo čez Jugoslavijo in strašijo prebivalstvo, da se v kratkem zopet povrnejo Madjari, terorizirajo domače uradništvo, ki bi hotelo stopiti v našo službo, podpirajo tihotapce in druge škodljivce.

Opravičena je deloma ljudska nevolja: Največ krivde ima gotovo finančna uprava, ki se ni pobrigala, da bi tekom 5 tednov vsaj enkrat poslala in razdelila med ljudstvo toliko zaželnega tobaka. Saj toliko ga vendar še imamo. Vprašamo tudi, zakaj se je žigosanje denarja tako površno izvedlo in kdaj se bo nadaljevalo? Prebivalstvo ima mnogo belega denarja, ki se načeloma ne priznava; sedaj se mu dela težkoče, — ker brez lastne krivde ni imelo prilike vloviti naših komisij, ki so se kot deus ex machina pojavile, ne da da bi bilo prebivalstvo o tem obveščeno.

To so malenkosti, ali večje važnosti, ko vsa teoretična razpravljanja o delu za narod. Ponavljam nadalje, da moramo imeti takoj prometno zvezo z ozadjem in sicer čez Ljutomer v Ormož. Za sedaj avtomobilno zvezo, v spomlad železnico. Porečete: nimamo materijala za most čez Muro, tračnice itd. Pokličite Francoze ali Švicarje, naj nam oni napravijo in pogodite se na primerno amortizacijo investiranega kapitala.

Danes, jutri zasedejo Nemci Radgono; v istem hipu smo popolnoma odrezani od Jugoslavije. Ali je tako težko pregledati usodapolne

posledice takega stanja, posebno v slučaju prisiljene izpraznitve? Kdo je še tako naiven, da misli, da drže Madjari roke vzkriz, kakor mi? Ali nas ni izučila dovolj krvava Koroška? Kakor hitro bi začela gradba mostu in železnice; ukinili bi drugo veliko zlo, namreč brezposelnost, kajti naš narod bi rad delal in zaslužil.

Mi v Prekmurju tudi odločno protestiramo proti komediji, ki jo počenjajo posili-poslanci v Beogradu. Mi ne rabimo strank, rabimo sposobne ljudi, ki imajo vest, poštenje in ljubezen do dela za dobrobit domovine. Ali gospodje v Beogradu ne slišijo obupnih klicev obmejnih in podjarmljenih Jugoslovancev:

1. dajte nam volitve, naj narod izbere može, v ktere bo imel zaupanje, da jih postavi na krmilo.
2. uravnajte nam valuto, pobotaite se primerno s srbskim dinarjem, ustvarite enoten denar in preskrbite naši enotni valuti mesto na svetovnih borzah. Ali ni sramota za bogato in veliko našo kraljestvo, da velja danes nemška krona več kot naša?!
3. pomaknite z mrtve točke agrarno vprašanje.
4. dajte narodu dobre šole.
5. strnite se v krepko vrsto in branite nas pred našimi prijatelji v Parizu.
6. odstranite z vodilnih mest ljudi, ki niso demokratični, ki nočejo ali nimajo sposobnosti, da bi bili vneti posredevalci med narodom in vlado;
7. Zadovoljite v dopustnih mejah vse stanove, dajte moralčno in gmočno podporo uradništvu, kot pijonirjem državne in kulturne misli.

Ponavljam: vse to se da izvršiti, ako ne manjka trdne in poštene volje. Caveant consules.

Dnevne vesti.

d Kje je moka? Na našo večerajšo vest, da leži v skladiščih »Balkana« mnogo vagonov moke, nam je poslalo ravnateljstvo podzvelja izjavo, da v njihovem skladišču ni niti vreče moke in da temelji ona vest ali na izmišljotini ali pa na nerodni pomoti. Nočemo delati nikomur krivice, zato to lojalno priobčujemo in prosimo ponovno naše izvestitelje, naj bodo skrajno previdni s takimi in podobnimi težki obdolžitvami, dvojno previdni v sedanjih nervoznih dneh. Objednem pa se obračamo do javnosti in oblasti z apelom. Dejstvo je, da v Ljubljani ne moreš dobiti moke. Da bi blaga danes, par tednov po ugodni žetvi, ne bilo več, je absurdno, nemogoče. Moka in drugo blago je vsekakor nekje poskrto. Špekulantje računajo z grozečo prometno krizo in blago zadržujejo; panika, ki nastaja vsled tega, jim morda omogoči, da spravijo sadove svoje brezvestne taktike že poprej. Na javnosti in oblasti je, da te nakane preprečijo. V prvi vrsti je to naloga mestnega magistrata, ki ima v smislu naredbe iz marca t. l. pravico in dolžnost, da preišče sumljiva skrivališča, najdene zaloge zapleni za aprovizacijo, krivce pa občutno kaznuje. Na ta način lahko še sedaj vsaj delno popravi, kar je zagrešila mestna aprovizacija s tem, da si kljub izkušnjam zadnjih let ni poskrbela pravočasno primernih zalog. Dolžnost javnosti pa je, da gre magistratu v vsakem oziru na roko in mu zlasti javi vsako skrivališče. To ni nikaka denunciacija ampak pravica, da naravnost dolžnost nas vseh. Edino s takim skupnim delom se bomo rešili naših pljavk.

dn Zagrebško vseučiliško dijaštvo pred štrajkom. Zaradi težav s stanovanji in prehrano je zagrebško vseučiliško dijaštvo obvestilo liste, da letos ne pride k predavanjem, ako se razmere ne izpremenijo.

d Razstava proti tuberkulozi. Na zagrebškem vseučilišču se je otvorila mala razstava, koje namen je, da čela propaganda za odbijanje tuberkuloze. Razstava kaže pretežno statistične tabele o širjenju tuberkuloze v Hrvatski in Slavoniji.

d Vojaški letniki 1895, 1896, 1897 vprašujejo vojaške oblasti, kdaj bo že konec njihovega službovanja.

Dobro bi bilo, da bi se prizadete kolikor mogoče hitro obvestilo, da si lahko že naprej poskrbe za eksistenco.

d Dijaški transport v Brno. Kdor namerava iti v Brno z dijaškim transportom okrog 15. t. m. naj se prijavljuje pisмено ali ustmeno (med 14. in 16h) najkasneje do 8. t. m. pri Viktorju de Gleria, med. vet., Ljubljana, Slomškova ul. 13./l. Pošne listine in izvoznice naj si vsak sam pravočasno priskrbi. Dan odhoda se javi v časopisih.

d Kako postopajo Italijani z ljudmi v zasedenem ozemlju. V koperskem okraju so nekateri kmetje iz potrebe sadili tobak. Ko so Italijani iztaknili krivce, so jih najprej obsodili na denarne globe, ki so znašale od 3 do 7000 lir. Ker pa niso nekateri imeli denarja, s katerim bi plačali globe, so jih Italijanski poročnik karabinjerji in finančni pazniki zvezali. V tem stanju so jih trpinčili do nezvesti, tepli so jih in bili in jih naposled zaprli v vlažno temnico. — O teh junakih govori potem Tittoni v zbornici, in pravi, da so si s človeškim ravnanjem pridobili spoštovanje vseh!

d Popivanje. Prijatelj z dežele nam piše: Dovolite, da Vam opišem razmere v našem kraju, kjer smo zelo nezadovoljni z vlado ker nam daje premalo podpore, da bi mogli cele noči popivati. Pri nas imamo vsako nedeljo veselico, enkrat gasilnega društva, enkrat Sokola, drugi zopet gasilnega društva sosedne vasi. Naj bi bilo to, da se družba poživl in to tudi mora biti, samo to je rak rana pri naših ljudeh, da ne znajo nekateri popivati o pravem času, tako da se vlečejo te veselice prav do jutra. Ali ni žalostno, da se naša mladina tako zapeljuje? Zupanstva in žandarmerija naj pazijo nadalje posebno na razne nočne gostilne, kjer se začne pravi promet šele po policijski uri. Gostilničarji naj se uverijo, da je treba tudi sedaj spoštovati predpise, čeprav smo v svobodni Jugoslaviji, kakor se vedno izgovarjajo. Žalostno je gledati, kako se udaja naše ljudstvo pičlji; na delo vsi, da rešimo vsaj mladino.

d Učiteljske pokojnine, vdovnine, vzgojevalnine itd. se plačujejo s 1. oktobrom 1919 potom tukajšnjega poštnega ček. urada. Nakaznice, v katerih je nakazana že tudi nova drag. doklada, se radi ogromnega dela dosedaj niso mogle odposlati. Zgodil se pa to v nekaj dneh. — Obenem se opozarja, da ni treba več upošiljati pobornic.

d Zveza slovenskih pevskih društev. ima v ponedeljek 6. t. m. ob 18. uri (6. uri zveč.) odborovo sejo v »Narodnem domu« (Slavčeva soba). Posebna vabila se niso razposlala in vsi odborniki voljeni na zadnjem obč. zboru pred vojno, se vanjo da se te seje gotovo udeležijo.

d Odbor jugoslovanske menze na Dunaju poroča brzogovno: Dunajska jugoslovanska dijaška menza spriču tehničnih težkoč in pomanjkanja hrane ne more sprejemati novih članov. Dijaki, ki hočejo na Dunaj, naj ne računajo z menzo.

d Slovensko planinsko društvo naznanja, da ima svojo društveno pisarno na Kralja Petra trgu št. 2 v pritličju (prej Slovenski trg). Uradne ure od 8 do 18 in od 2 do 5. Istotam se vršijo vsako sredo (izvzemši praznikov) ob pol 18. ure zvečer seje osrednjega odbora.

d Planinske kočje. Slovensko planinsko društvo objavlja, da ostane Aljažev dom v Vratih odprt in oskrbovan do 15. oktobra. Hotel Zlatorog ob Bohinjskem jezeru in turistijska kočja v Kamniški Bistrici ostanejo odprta in oskrbovana celo leto in tudi čez zimo. Druge planinske kočje so zatvorjene. Njih posest je mogoč le v spremstvu oskrbnika ali poverjenega vodnika, ter se tozadevno obrniti na pisarno osrednjega odbora v Ljubljani Kralja Petra trg št. 2.

d Mesni gledališči v Mariboru in Varaždinu dobila v smislu sklepa ministrskega sveta 20.000 K

letne podpore; pokrajinska gledališča v Splitu, Osijeku, Sarajevu, Novem Sadu in Skoplju pa 100.000 K.

d Pomanjkanje papirnatega denarja postaja čedalje večje, ker ga nerazsodni ljudje zadržujejo doma. Papirnat denar ne bo pridobil na vrednosti, pač pa se bo kmalu zamenjal za novega jugoslovanskega. Shranjevanje papirnatega denarja doma je nevarno, ker se lahko ukrade ali poškoduje. Denar v denarne zavode, kjer je varno in dobičkanosno naložen!

d Priporočamo jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani, Marijin trg 8 in Wolfova ulica 1 vsem, ker je pristen domači denarni zavod. Stoji neposredno pod državnim nadzorstvom. Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po 4% ter daje pojasnila proti primerni varnosti pod ugodnimi pogoji. Izvenljubljanski viagatelji dobe poštne položnice.

d Kmet in draginja. Iz kmečkih krogov smo dobili dopis, ki ga lojalno priobčujemo, da se sliši tudi druga stranka. Glas se: Pod naslovom »Ne izzivajte« bič anekdo v »Si. Narod« z dne 3. t. m. sedajno, res nerodne prehanjevalne razmere v Ljubljani. V ostrih besedah in upravičeno biča veržnike, a v isto malho ž njimi meče nazadnje tudi kmete in jih izzivalno svari. Dela jim s tem krivico, kajti kmet ni eden tistih, ki bi mu bilo vseeno, če domačin lakote pogine, samo da on svoje pridelke dražje proda. Dobro se zaveda, da smo drug drugemu potrebni. V seji izvrševalnega odbora »Samostojne kmetijske stranke«, dne 29. septembra so kmetje sklenili resolucijo, katera je bila odposlana pristojnim oblastim. Naslednja dva odstavka iz te resolucije jasno pokažeta kmetovo dobro voljo in pošteno mišljenje. Glasila se: »Sedanje cene kmetijskih pridelkov so odločno prenizke z ozirom na naše produkcijske stroške. V predvojni, za kmeta neugodnih razmerah, ko se je moral leto za letom zadolževati, si je kmet vendar mogel kupiti z izkupičkom od 500 kg krompirja prav dobro obleko, a pri današnji draginji si more kupiti le slabo obleko za izkupiček od 1000—1500 kg krompirja. Kmetje vemo, da si mestni konsument pri takih cenah, ki bi mogle zadovoljiti nas producente, povečini res težko nabavljati svoj živež, zato pa naj bi merodajne oblasti skrbele, da dobimo kmetje svojih potrebščin dovolj in po takih cenah, ki bi znižale naše produkcijske stroške, obenem pa naj bi merodajne oblasti poskrbele, da bi se mogel konzument vsako leto s producenti naravnost dogovoriti glede cen in direktne nabave. Tem potom bi bilo odpravljeno verižništvo in parasitsko prekupčevanje, obskrba konzumentov bi pa bila gladko izvršena in zagotovljena.

d Pomanjkanje jajc občutijo tudi v Zagrebu, kjer že več tednov ni skoraj videti jajca na trgu. Ako kdaj pride kaka košara, je v hipu razprota po 1 K 40 vin. do 2 K kos.

d železničarjem. Prejeli smo: Na v Jugoslaviji, dne 2. oktobra 1919 stavljeno vprašanje, kdaj bo gosp. poslovalnica drž. železnice delila sladkor za september, odgovarjamo: Dragi sladkor po K 12-30 kg je bil že okoli 25. septembra v Ljubljani in bi bila drž. železnica ta sladkor brez vsega takoj dobila. Gospod ravnatelj Lileg, ki nakazuje sladkor, je pa menil, naj počakamo raje par dni, ker bo skoro gotovo dospelo iz Celja nekaj vagonov sladkorja po stari ceni, če pa ne bi ta sladkor došel, da dobimo dražjega. Ker smo bili s tem predlogom samoobsebi umevno zadovoljni, smo čakali. Danes se nam pa je sporočilo, da celjskega sladkorja ne bo, ter da dobimo sladkor od »Vojne zveze«, dne 4. oktobra. Delitev začnemo tedaj 4. ali najkasneje 5. oktobra.

d Slovenski fantje nahajajoči se v Prekmurju, pošiljamo pozdrave vsem fantom ter dekletom osobito v zasedenem ozemlju. Upamo, da tudi Vas v kratkem osvobodimo. Živela Jugoslavija. Podst. Mihar Nino — Planina pri Rakeku, Olgataj Vladislav, Čenčur Franc — Planina.

d Zahvala. Ravnateljstvo državnih železnic v Ljubljani je darovalo iz prispevkov uslužbenstva »Slovenskemu Rdečemu križu« v Ljubljani K 1500, za kar izreka predsedstvo »Slovenskega Rdečega križa« najtoplejšo zahvalo.

d Cvetlični vrtnar za Srbijo. Za kopališče v Koviljačih v Srbiji se išče vrtnar izvežban v vsakovrstnem cvetličarstvu, ki se goji v stincah, rastlinjakih in po parkih. Prosilci naj se obrnejo na upravo kopališča v Koviljačih v Srbiji.

d Klešnik Veronika, ki ima svojega moža Anton Klešnik v italijanskem ujetništvu naj naznani svoj naslov na »Slovenski Rdeči križ«, Ljubljana, Poljanska cesta 4.

Orientalne razmere v ljubljanski okolici.

V ljubljanski okolici, posebno v smeri proti Viču in Dobrovi, so nastale prav idilične, orientalske razmere. Če morate iti v večernih ali celo nočnih urah proti Dobrovi in Polhovemu gradu, si na varnem kot v Albaniji. Delomrzni elementi, vojaški begunci in v zadnjem času cigani krađejo in ropajo zasebno blago, kot da bi ta posel bil od vlade sankcioniran. Zadnje dni so začeli tudi napadati mirne prebivalce, ki se morajo po noči vračati z dela domov. Nikdo ni več varen življenja ponoči, pa čisto tudi po dnevi ne.

Po došlih informacijah z različnih strani se je zadnje dni pripetilo par slučajev ki drastično osvetljujejo današnje razmere v okolici prestolice Slovenije. Pred dobrim tednom so pri Dobrovi neznanci pri belem dnevu slekli kmeta, ki se je vračal od jutranje maše, in ga nagnali le v spodnji obleki domov. V ponedeljek zvečer so iz službe se vračajočo gospodično, blagajničarko napadli pod Rožnikom, ji odvzeli uhan, zapestnice in dr. in baje tudi nekaj obleke. Posebno Bokališki grad pri Dobrovi so si zlikovci zbrali za torišče svojega nečednega delovanja. Tekom večkratnih posetov so pokradli in odnesli iz poslopja pohištva in drugih stvari za več kot stotisoč kron. Ta ponedeljek dopoldne je orožnik v graščinskem gozdu ustrelil v trebuh neznanca, ki ga je napadel s kamenjem. Pred dobrim tednom se je ob Gradašci pod Gradom naselila ciganska tolpa, pred katero ni nobena stvar varna. Loteva se celo ljudi. Pred nekaj dnevi je osem ciganov napadlo orožnika s strelji, da se jim je komaj ubranil. Posebno ponoči poka po hosti, da je veselje.

V ponedeljek pozno ponoči se je državni uradnik, ki vzel stanovanjske bede že deset mesecev ne more dobiti stanovanja v mestu, vračal iz službe domov. Ko pride v bližino ciganskega taborišča ob Gradašci, začne pokati okoli njega, da je šumelo po drevju in frčalo kamenje okoli. Vrgel se je v jarek in počakal, da je streljanje ponehalo, potem šele je previdno za drevesi se skrivaje mogel dospeti do doma, ne da bi se mu bilo kaj hujšega pripetilo.

Obrčamo se na pristojne oblasti z vprašanjem, ali nimajo toliko moči, da bi že enkrat prepodili cigansko svojat, pred katero ni nihče varen. Orožništvo je menda prešibko ali nima dovolj poguma. Baje so nastavljeni sami mladi ljudje, ki nimajo zadostne izkušnje v svojem poklicu. V strahu vedno streljajo, in odtod menda to večno pokanje po okolici. Vsa tako nam zatrjujejo kmetje in delavci, ki stanujejo v ljubljanski okolici. Čudno bi bilo vendar, da orožništvo ne bi moglo ugnati ciganov. Naj pokličejo vojake na pomoč, če so sami prešibki, in naj zaprejo tolpo ali pa naj jo poženejo tja, odkoder je prišla.

Je pa še drugo vprašanje, ki se mora rešiti takoj. Na vsak način se morajo dobiti stanovanja v mestu, vsaj za one nameščence, ki morajo vržiti nočno službo in se potem v

pozni noči v dežju, snegu in mrazu utrujeni, izmučeni in lačni vračajo domov. Slabo prespani se morajo potem zopet napotiti v mesto uro daleč in še več. Rez je, da je pomanjkanje stanovanj zelo občutljivo, da, katastrofalno. Toda stanovanjska komisija, od katere smo si obetali toliko uspehov, je do danes bore malo napravila. Deželna vlada je odredila, da more komisija poseči tudi po stanovanjih zasebnikov, vpokojencev itd., ne pa tudi onih, ki imajo domovinsko pravico v Ljubljani. Kako prednost ima neki na pr. vdova-vpokojenka, ki je prav slučajno pristojna v Ljubljano, nima otrok in ni navezana na mesto, pred javnim nameščencem, ki izvršuje svojo službo in mora stanovati v mestu? Komisija naj svoj delokrog razširi tudi na okolico in naj se ne omeji samo na policijski okoliš mesta Ljubljane. V bližnji in daljnji okolici ljubljanski je še dokaj stanovanj, ki bi se dala zaseči. Občinski zastopi imajo sicer dolžnost, poseči v te razmere. Toda znano je, da se mnogo županov, priprostitih kmetov, ne upa nastopiti proti hišnim lastnikom, ker so morda odvisni od njih ali pa jim vsled višjega družabnega stališča celo imponirajo. V okolici je še mnogo stanovanj praznih ali pa bi se dala z lahkoto izprazniti. Tjaka naj bi se preselili tudi oni vpokojenci in druge podobne skupine prebivalcev, tudi ako so pristojni v Ljubljano. Tem ljudem ni treba hoditi vsak dan v Ljubljano. Živila dobijo tudi na deželi, mnogo stvari veliko lažje in ceneje kot v mestu. Če pa že kdo mora v mesto, se mu gotovo ni treba vračati domov ponoči in se tako podajati v življensko nevarnost.

Odprto pismo na vojno ministrstvo.

Svaka sila do vremena, pravi pregovor in tako je tudi z nami rezervnimi častniki. — Vsakemu je znano, da je čez 80 odstotkov rezervnih častnikov poročenih in da imajo tedaj skrbeti ne-le za svoj želodec, ampak tudi za svoje družine. Kaj pa je storilo vojno ministrstvo za te? Do danes prav ničesar. Pri vpoklicu rezervnih častnikov v pokojni Avstriji so dobivale družine družinske pristojbine, častniki pa isto gažo kot aktivni.

Vse drugače pri nas. Pri polomu so bili rezervni častniki oni, ki so držali vsepovsod red ter organizirali razburjeno in utrujeno moštvo, rezervni častniki so bili, na katere se je mlada država lahko brezpogojno zanesla in kaj je bila nagrada? Za novo leto se jih je odslovilo in vrglo na cesto.

Prišlo so po polomu na Koroškem velike priprave za ono ofenzivo, ki nam je osvojila ta krasen Korotan. Vpoklicalo se je rezervno častništvo, da zopet nastopi in pokaže svoje zmoglosti, ljubezen do domovine. Može so šli z navdušenjem k doledenim krdelom. In kaj se je dalo družinam? Zopet nič in zopet manj kot nič. Pri tej priložnosti se je namreč odtrgal znesek baje nepravilno izplačane odpravnine, ki jo je slavno ministrstvo vendar svojčas samo odredilo. Obljubljale pa so se »družinske pristojbine«, potem zopet takozvane »srbske oficirske plače« i. dr. Ali družinskih pristojbin sploh v »srbskih« plačah ni, »srbske oficirske plače« pa so se dovolile le »sprejetim« častnikom, to so aktivni, katerih največ 10 odstotkov je družinskih očetov, izključen pa so seveda rezervni častniki. In med sprejetimi častniki so ljudje z imeni »A fonso, Alfredo, Ricchi, Albanese, Otto Vidrich, Barbo, Csath« itd., ljudje, o katerih živ krat ne ve povedati, da so bili kedaj jugoslovani ali vsaj Slovani, ki se šopirijo naenkrat z jugoslovanskimi uniformami in hočejo reševati našo domovino.

Pozivljamo vojno ministrstvo, da javnosti razjasni, kaj je vzrok takega početja in kaj vzrok zapostavljanja narodnega, zavednega in v vsakem

oziru sigurnega elementa, to je rezervnih častnikov?

Razjasni pa naj tudi, kje je logika, da dobiva mlad, še polotročji častnik 1600 K, izkušeni častnik — ki ima skrbeti razven sebe še za družino — pa le 790 do 812 K?

Zahtevamo za ves čas našega službovanja iste pravice in naknadno izplačevanje pristojbin kot se je to dalo naknadno sprejetim aktivnim častnikom — saj smo imeli v službi tudi iste dolžnosti. Vojno ministrstvo naj ne pozabi, da ima tukaj res s častniki opravka, ne pa s kakimi židovskimi pritepenci, naj pa tudi ne pozabi, da je naše moštvo v prvi vrsti verno ravno našim zavednim in vseskozi zanesljivim rezervnim častnikom.

Rezervni častniki.

Združenje jugoslovanskih gledaliških igralcev.

Naša gledališka umetnost je bila pred svetovno vojno tako neznatna, da ni mogoče o njej skoraj govoriti. Naši gledališki igralci so se morali boriti z vsemi mogočimi zaprekami in umevno je, da se je pri nas posvečilo tej umetnosti zelo malo ljudi. Danes, ko nam je zasijalo zlato solnce svobode, so obliži žarki tega solнца tudi našo gledališko umetnost. Vzdiguje se, poraja znova in upamo, da bo v kratkem cvelela v ponos celemu našem troimenemu narodu. Upamo, da se našim umetnikom od sedaj naprej ne bo treba več boriti za obstanek in da bodo mogli stopiti brez strahu na pot, katero so si izbrali.

Maja meseca t. l. se je osnovalo združenje vseh gledaliških igralcev, Srbov, Hrvatov in Slovencev, s sedežem v Beogradu. Namen združenja je, da varuje interese društvenih članov, da omogoči stalno zvezo med člani srbsko-hrvaško-slovenskih gledališč, da doseže popolni sporazum medsebojnega dela za napredek gledališke umetnosti; da nudi svojim članom z izdajo strokovnih listov, knjig in predavanj ter raznoterimi konferencami možnost, da se izpopolnjujejo v svoji stroki. Namen združenja je, da se osnuje fond za vzdrževanje onemoglih in obolelih članov, njihovih rodbin, sirot itd.

Gledališki igralci cele Jugoslavije so z veseljem pozdravili ta korak in povsod so se ustanovili podobni odbori, ki so v zvezi s centralnim odborom v Beogradu. Največja radost pa je bila, da je prestolonaslednik regent Aleksander prevzel pokroviteljstvo nad združenjem. Tudi pri nas se je ustanovil pododbor, ki je z veseljem sporočil centralnemu odboru v Beograd, da želimo mi slov. gled. igralci stopati roko v roki z brati Srbi in Hrvati za skupno delo in napredek. Povsod se zbirajo vsote za fond jugoslovanskih gledaliških igralcev v Beogradu. Tudi mi slov. gled. igralci bi radi kaj poslali. Danes priredi tukajšnji pododbor združenja slov. igralcev zabavno-plešni večer v Narodnem domu v ta namen. Upamo, da bo udeležba polnoštevna.

Začetek in konec trogirске okupacije.

„Narodna politika“ prinaša obširno poročilo o zavzetju Trogira. 23. sept. zjutraj so začeli prebivalci sprednjih trogirskih hiš nenavadno vrvenje. Čez most so drveli teano zasedeni z arditimi avtomobili, motocikli in bicikli. Pred mostnimi vrati je stal v ogrtač ogrnjen trogirski diktator Nino conte Fanfogna in pozdravljati vojsko Italije. Vojski so takoj prekinili brzojavne in telefonske zveze. Preplašeno prebivalstvo se je na zapoved »reincasare« (domov) moralo vrniti v hiše. Na ulicah so ostali edinole italj. vojski oboroženi do zob. Italijani so jih pozdravljali: »Dobro dan, bratje«, a Italijanke so se rogale našim ženam: »Kje je vaš kralj Peter? Vrag je odnesel jugoslavijo. Mi vam že damo, kar vam gre. Kvišku zastave! Prišel je naš dan!« Panika je naraščala. Vrbunec žalosti je bil pogled na italj. zastavo,

ki so jo razobesili na magistratu. Italijanaši so kričali: »Živela Italija!« Na to je prevzel obč. urad novoimenovani župan dr. Lubin in izdal prvi in zadnji ukaz, da se morajo v znak veselja nad okupacijo, takoj zapreti vsi uradi. Diktator Fanfogna Garagnin je pozval k sebi predstojnike uradov in jim naznanil, da ostane Trogir poslej italijanski. V tem pa se pokaže tam daleč na morju dim, kmalu nato ladje in naposled — ameriška zastava. Prebivalstvo se osrči: »Hura Amerika, živele Jugoslavija, živel Wilson!« Neki Italijan je hotel streljati na Amerikance, toda tovariši so ga zadržali. Amerikanska komisija je takoj nato konstatirala nezakonitost italj. okupacije in odstavila diktatorja in župana. Narod se je oduševal, Italijanov pa se je polastila panika. V strahu so se poskrili po hišah, odkoder so jih ljudje iztirali z batlinami. Še bolj pa so se »odrešeniki« zbal, ko je začelo po ulicah javno pretepanje. »Zdaj nas bo konec« so ječali, »prostitute nam, mi smo izdani, nahujskani, odpustite nam, mi smo očetje, Marija pomagaj!« itd. Neki deček je arditu vzel revolver in hotel streljati nanj, če mu ne odstopi bicikla in ardit se je vdal. Ko je bilo komedije konec, je italijansko zastavo snel prof. Katalinič. Bivši diktator in župan sedita sedaj v zaporu in premišljujejo kile arditov: »Lep kraj, toda žal ni italijanski!«

Ljubljanske vesti.

I Sinočni koncert Ličar-Thierry je izpadel umetniško zelo dobro, drugače za Ljubljance sramotno. Onih 200 ljudi — če jih je le bilo toliko — se je kar razgubilo po ogromni dvorani. Ne mogli bi se zgražati, če bi prazne vrste oba umetnika disgustirale, tem bolj pa so jima bili navzoči hvaležni, da sta jim nudila vsejedno prvovrsten umetniški užitek.

I Brezplačen koncert za invalide in vojaštvo. Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« priredi jutri, v nedeljo popoldne ob treh v veliki dvorani hotela Union koncert invalidom in vojaštvu ljubljanske garnizije. Vojaštvo naj se potruži za brezplačne vstopnice pri svojih poveljstvih. Drugemu občinstvu vstop ni dovoljen, ker je koncert namenjen izključno vojaštvu.

I Mat. — Danes ob pol 8. uri zvečer uprizaro organizacija ljubljanskega učiteljskega na »Ljudskem odru« v Ljubljani Meškovo dramsko sliko v treh dejanjih »Mat. Vstopnice se dobe v predprodaji v trgovini Lav. Schwentner v Prešernovi ulici in od pol 7. ure dalje pri večerni blagajni v »Ljudskem domu«.

I Današnji protestni shod v Unionu. Vodstvo Narodne socialne Zveze v Ljubljani, pozivlja vse svoje člane, da se polnoštevno udeležijo današnjega protestnega shoda, ki se vrši ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani Uniona.

I »Akademsko društvo jugosl. tehnikov« pozivlja vse člane, da se snidejo danes ob pol 11. uri v srebrni dvorani na magistratu radi prireditve cvečičnega dneva. Dolžnost vsakega je, da se odzove ali do 11. ure s tehničnimi razlogi opraviči.

Odbor.

I Gospodične, ki nameravajo sodelovati pri cvečičnem dnevu, naj se snidejo danes ob 11. uri dopoldne v srebrni dvorani na magistratu. Prodaja cvečic se vrši pri vsakem vremenu. — »Akad. dr. jugosl. teh.«

I Pri požaru na Marijinem trgu je položil inž. M. v kritičnem trenutku dežnik ob stran ter pomagal pri rešitvi akcij. Oni, ki je dežnik pobral, se najprijazneje naprosi, da ga vrne lastniku »kurjaču na obrtni šoli«, ali ga pa odda pri uredništvu lista, oziroma na policiji, proti naknadni nagradi.

I Pri komandi mesta Ljubljane naj se nemudoma javijo sledeči gg. častniki: Polacha Augustin, major; Černe Erick, kapetan; Schmitt Oskar F., kapetan; Lukmann Hubert, nadp. Kaltenegger Paul, nadpor.; Siegfried Kunstel, nadp.; Pero I. Popović, nadp.;

Lukman in Pirker, oba nadp.; Mazel Karl M., praporščak; Resman Andrija, Eitelz Leopold, por.; Ivan R. Schneider, nadp.; dr. Alojz V. Remec, por.; Ant. Kelsche, praporščak; Franjo I. Cotič, rez. peš. podp. in Martin Vukšinič, peš. praporščak.

I Vaja orkestralnega društva »Glasbene Matice« se vrši danes ob 20. uri; ob pol 18. kratka vaja brez čela in kontrabasa.

I Ljubljanska garnizijska godba priredi v nedeljo, 5. oktobra pri ugodnem vremenu ob pol 12. uri promenade koncert v »Zvezdi«.

I Sestanek veterinarjev za do-ločitev transporta v Brno se vrši v torek 7. t. m. ob 16. uri pri »Novem svetu«.

I Nogometna tekma »Ilirija« : A. S. K., Celje. V nedeljo, 5. t. m. se vrši na športnem prostoru pred drž. kolodvorom tekma med S. K. »Ilirijo« in Atletičnim športnim klubom iz Celja. Celjski A. S. K. je imel pred vojno efektivno, telesno zelo jako moštvo, ki se je šlo med najboljša v alpskih deželah. O njegovi sedanjosti formi ni še mogoče imeti sodbe. V moštvo so večidel stari, izkušeni igralci. V Ljubljani bo nastopil A. S. K. v nedeljo prvič. Tekma se prične ob 15. uri (3. uri pop.) in se vrši ob vsakem vremenu.

I Podporno in pravovarstveno društvo državnih uslužbencev za Slovenijo v Ljubljani, ima svoj redni mesečni sestanek v nedeljo, dne 5. okt. ob 4. uri popoldne v društvenem prostoru Sv. Jakoba trg štev. 8. Tovariši člani se pozivljajo, naj gredo v soboto na javen shod v hotel Union.

I V neki gostilni na Martinovi cesti se shaja omizje železničarjev, ki dosledno švabčarijo. Zdi se nam, da bi to razvado v javnih lokalih že lahko opustili.

Pokrajinske vesti.

p Iz Celja nam piše ugledni narodnjak, da je nastala notica o dveh gostilnah na Bregu, ki smo jo priobčili v eni zadnjih števil, veliko bolj iz konkurenčne zavisti, kakor iz socialnega ali narodnega pojmovanja. Uredništvo seveda ne more v vseh slučajih kontrolirati, kakšni motivi so merodajni za naše dopisnike. Za nas je glavno objektivno stališče, to pa se je v tem slučaju popolnoma ujemalo z našim, ki se glasi kratko: Ne novih gostiln; po možnosti proč s starimi. Zato smo dotični člančič priobčili. Ako smo delali krivico najemnic gostilne Ploj, nam je to žal in ni bil naš namen. Odločno pa vzdržujemo drugi del članka, ki se obrača proti oddaji mestne gostilne ob kapucinskem mostu. V Celju in na Bregu se že itak preveč popiva, kakor, žal, drugod tudi, čemu bi podpiralo plajčevanje še mesto samo.

p V Rogoški Statini živi še danes, v dvajsetem mesecu jugoslovanske in demokratične države gospa, žena slovenskega uradnika, ki zahteva od žen nižjih nastavljenecv, da jo pozdravljajo s »Küss' die Hand«. Treba jo bo postaviti v muzej.

kr V Strnišču pri Ptujju je namješčen kot tehnični vodja pujski nemčur in strojniki nekdanje avstrijske mornarice Janez Mihorko, ki ni več slovensčine niti v jeziku, še manje pa v pisavi. Ta g. mašinst celo zahteva, da se ga titulira z inženirjem. Ker se eden od zaposlencev ni hotel ukloniti tej zahtevi, mu je ta samorasi »inženir« zagrozil z odpustom iz službe: Opozarjamo na tega gospoda tudi inženirsko zbornico.

p V nedeljo, 5. oktobra priredi Dramatično društvo v Zalcu koncert s sodelovanjem ge. M. Watzlavak-Virantove, gđ. L. Serajnikove, g. F. Serajnika in g. Rajka Vrečerja, ki bo vodil pevske zборе.

kr Iz Koroške. (Tihotapstvo.) Vkljub temu, da imajo sedaj srbski vojski mejo strogo zastraženo, se konjskim mešetarjem še vedno posreči, da spravijo po skrivnih petih konje v Nemško Avstrijo. Kaj koristijo vse grožnje, kazni in nagrade za ujete konje? Če jim enkrat izpodleti, se

jim pa desetkrat posreči. Znanе so jim vse skrivne gozdne steze in tako meje zastražiti, da bi sploh nihče skozi ne mogel, je pa nemogoče. In izplača se jim ta kupčija; saj Nemci plačajo vsako ceno. Vlada je nakazala nagrade za vsakega zasačenega konja, toda koliko jih pa res vjameje? Navadno se zve šele takrat, ko je konj že davno srečno dospel v hlev, daleč onstran zone A. Vzrok, da tihotapstvo tako cvete, je dejstvo, da imamo še vedno nemški denar. V občinah južno od Drave so pred mesecem samo deloma izmenjali nemške bankovce, v krajih severno od Drave in v obmejnih občinah so pa v prometu samo nemški bankovci. Tako imamo sedaj trojni denar: žigozani, nežigozani in nemški, da se človek ne spozna. Dokler bo pri nas v prometu nemški denar, so vse odredbe proti tihotapstvu zastoj, tako dolgo se bodo vkljub ostrim kaznim prodajali Nemcem konji in goveja živina. Da moremo uspešno delovati za plebiscit, nam mora tudi vlada pomagati in biti natančna in dosledna v tudi navidezno malenkostnih stvareh.

p V Črni na Koroškem se je sestavil odbor, ki si je dal nalogo, da postavi spomenik našim junakom, ki so padli koncem maja v bojih okrog Črne. Lepo in hvale vredno. A odbor je v čudno umevanem lokalnem patriotizmu sklenil, da ovekoveči na istem spomeniku — morda celo v nemščini — tudi imena padlih Volkawehrovcev. To pa ne gre. Ni mamo nič proti temu, da se postavi Volkawehrovcem dostojen nagroben spomenik, ali da bi jih poveljevali v isti vrsti z našimi junaki, je le pretežka zahteva na naše človekoljubje. Odbor naj zato svoj sklep vsekakor revidira.

p Veselica v Ribnici pri Vrbskem jezeru. Narodni svet in celjska haublična baterija priredita v nedeljo, 5. t. m. ob 15. uri v Ribnici ob Vrbskem jezeru veliko ljudsko veselico.

p Novomeška podružnica ZJŽ. priredi v nedeljo, 5. oktobra, v gostilni g. Müllerja pri kolodvoru veselico s plesom, na katerem svira godba na lok. Začetek ob 15. uri.

p Telovadno društvo Sokol na Jesenicah priredi dne 5. t. m. ob 15. uri javno telovadbo v Hrenovici na Jesenicah. Po javni telovadbi prosti zabava v društvenih prostorih. V slučaju neugodnega vremena se vrši cela prireditev v telovadnici.

p Iz Litije. Dne 1. oktobra t. l. je zapustil Litijo kapitan Kračman. Jokal ne bo nihče za njim. Skrajni čas, da ga je vojaška oblast odpoklicala in poslala v Skopje.

Zadnje vesti.

Izvirna telefonska in brzojavna poročila »Jugoslaviji«.

Posvetovanje opozicijskega bloka.

Beograd, 3. oktobra. Bivši opozicijski blok je imel danes dopoldne skupno sejo, kateri je predsedoval Stojan Protić. Ker takrat še ni bilo znano, komu poveri regent sestavo vlade, blok ni mogel zavzeti nikakega stališča. Z vseh strani pa se je povdarjala želja, da ostanejo vse v bloku združene stranke še nadalje v tesni zvezi in tvorijo tako protitež proti demokratsko-socialistični skupini.

Italijani zapuščajo Boko.

Dubrovnik, 3. oktobra. Kakor poročajo iz Kotora, so začele laške čete zapuščati Kotor in celo Boko. Vsak dan pride v zaliv več laških parnikov, ki odvažajo vojaštvo in materijal.

Regent v ministrskem svetu.

Beograd, 3. okt. Prestolonaslednik je prišel danes dopoldne okrog 11 ure v ministrsko predsedstvo, kjer se je ravno vršila seja ministrskega sveta. Regent je ostal med ministri dalj časa in se posebno živahno razgovarjal z min. predsednikom Davidovićem.

Kulturni pregled.

k Vseblina 9. št. „Ljubljanskega Zvona“: 1. Pavel Golja: Na bojišče. — 2. Dr. Ivan Tavčar: Visočka kronika. — 3. Janko Samiec: Utrpi. — 4. France Weber: Bistvo lepote. — 5. Ivan Zorec; Ibrahim Suša. — 6. Fran Albrecht: Dvogovor z očmi. — 7. Fran Albrecht: Epilog letošnji dramski sezoni. — 8. Stano Kosovel: Sestri. — Milan Fabjančič: Nekateri iz množice. — 10. Oton Zupančič: S Primorja. — 11. Marija Kmetova: Pogovor. — 12. Miran Jarc: V nočnem parku. — 13. Avgust Žigon: Prispevek k petdesetletnici. — 14. Listek. — 15. Nove knjige.

kl Etienne Antonelli: Boljševička Rusija. V zbirki „Vidici i putovi“, ki jo izdaja založba „Jug“ v Zagrebu (Preradovičev trg 4) je izšlo pod gojim naslovom delo francoskega publicista E. Antonellija o boljševistični revoluciji na Ruskem. Delo je izšlo v francoskem originalu tekom pol leta že v petih izdajah in bo vzbudilo gotovo tudi pri nas precejšno zanimanje. Cena knjige je 9 kron.

kl „Veliki slovenski spisovnik“ je naslov praktični zbirki pisem, listin in uradnih vlog, ki jo je sestavil profesor na obrtni šoli Henrik Podkrajšek, izdala in založila pa v Ljubljani, praktični opremi Kleinmayr in Bamberg. Knjiga se od svojih prednic dobro odlikuje v tem, da ne nudi samo primerov in formulacij, ampak uvaja vsak oddelek s kratkimi in preglednimi praktičnimi nasveti ob jednem z najvažnejšimi zakonskimi določbami. Kot uvod pri naša kratke „Slovnike in pravopisne pripombe“, ki podajajo v poljudni obliki najvažnejša pravila naše slovnice. Knjiga obsega 438 strani in bo dobro služila predvsem obrtniku in trgovcu, a tudi vsakemu drugemu. Dobi se pri založništvu in v vseh knjigarnah ter stane 24 kron.

„Književni Jug“. 18. šte. ima sledečo vsebino: Sima Pandurovič: Integralna poezija. — Ante Tresić-Pavič: Božanstva pupoljci novi. — Isidora Sekulić: Kralj Petar u Zagorju. — Ivan Albrecht: Vera. — Antun Barac: Primorje i negovi pesnici. — Danko Andelinovič: Južina. — Vladimir Janković: Sastanak. — Čiro Čičin-Sajin: Pesme u prozi. — Nikola Polić: Večernji pohod. — Milan Savič: S. Matulji u Zaječaru. — U Književnom Pregledu piše: B. N. Novaković o Šimunovićevoj knjizi „Mladi dani“; B. M. o Dragiše Vasiča razpravi: i Dušan Slavij o „Književnom Vjesniku“. — U Belaškama donosi prikaz „Zore“, kalendara za 1917. god. sa Kifa; Italija i Jugoslaveni od Luje Vojnovića; Najnoviji slovenski pisai; Ivo Jelavić: Iz pregažene Srbije itd.

Gospodarstvo.

g Gospodarska pisarna pri okrajnem glavarstvu v Borovljah. Pri okrajnem glavarstvu v Borovljah se je ustanovila posebna gospodarska pisarna, ki ima namen, podpirati prebivalstvo v vseh gospodarskih zadevah, dajati mu informacije in ga na ta način privaditi na novi položaj, ki

je nastal s tem, da je odpadlo dose-danje gospodarsko središče Koroške Celovec. Podobna pisarna se name-rava osnovati tudi pri okrajnem gla-varstvu v Velikoveu. Trgovci in obrtniki, ki se zanimajo za koroški trg, naj se obračajo naravnost na ome-njeno pisarno za eventualna pojasnila.

g Lončarsko blago. V okolici vasi Klopce v okolišču okrajnega gla-varstva Borovlje, je precej razvita do-mača lončarska industrija. Tamošnji lončarji imajo v zalogi precejšnje množine lončarskega blaga. Trdke, ki se zanimajo za lončarske izdelke, naj se obrnejo na gospodarsko pi-sarno pri okrajnem glav. v Borovljah.

Darovi.

Za invalide in sirote padlih ju-nakov naše koroško-štajerske fronte so darovali: Šolsko vodstvo Sv. Bol-fank v Slov. goricah 25 K, Ločar Fran iz Loga 402 K, Šola v Ormožu 38 K 20 v, Šola v Ratečah 21 K, Ljudska šola v Slov. Gradcu 56 K, Spindler Janez iz Ledenik 84 K, Mikuš L. Ljubljana 40 K, The. Rex. Co. Ljubljana 20 K, Černe Auton, Ljubljana 20 K, Jax in sin, Ljubljana 50 K, Petelinc Josip Ljubljana 100 K, Vok Ignacij Ljubljana 20 K, Vojno-vič in Co. Ljubljana 50 K, Derganc Albert Ljubljana 10 K, Balkan trg-sp. kom. Ljubljana 50 K, Melni Jul-ius trg. Ljubljana 50 K, Menjalnica družbe z. o. z. Ljubljana 50 K, Oblat Alexander Ljubljana 25 K, Korn Teo-dor Ljubljana 20 K, Topniški polk celjski 4092 K 40 v, Celjski pešpolk in dr. 227 K, Stupica Franc, veletr-govec, Ljubljana 100 K, Svetla gen. rep. za kralj. SHS 200 K, Občina Slabotinca 66 K 51 v, Čadež Gvido, Ljubljana 30 K. — V imenu invalidov in sirot padlih vojakov se toplo za-hvaljuje Brambor odsek Dravske di-vizijske oblasti.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Razhrinkani

Habsburžani.

Moja preteklost.

Spisala grofica Larischeva, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama. Iz angleščine prestavil J. G. Založila in izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Roman cesarjeviča Rudolfa, ki so ga čitatelji „Jugoslavije“ s takim zanimanjem čitali, je izšel v ponatisu kot knjiga; cena 5 K ter se dobiva v upravnistvu „Jugoslavije“ v Ljubljani kakor tudi pri njenih podružnicah v Mariboru, Celju, Ptuj in Novem mestu ter po vseh knjigarnah.

Društva, knjižnice in vsi, ki žele zanimivega čtiva, naročite take zanimivo, napetega dejanja poln roman bivše avstrijske vladarske rodbine Habsburžanov. Na Angleškem je doživela ta knjiga v enem letu štiri izdaje, kar je dokaz za njeno veliko zanimivost. Pri nas je bila iz razumljivih razlogov dolga leta prepovedana, sedaj pa ni več ovire, da bi se ne zvedela resnica o Habsburžanih. Naročite torej to knjigo takoj.

Lepa hiša obstoječa iz 2 sob in 2 kuhinj, vrta in orala polja in sadovnjaka se takoj proda v Poberžah Frauenstaudenstrasse št. 51, oddaljena 30 minut od glav-nega trga v Mariboru.

Večja množina čebule se ugodno proda v prodo-jalni Poljanska cesta 5.

Poštarska kočija s streho je naprodaj; pred par leti nprva, preoblečena z usnjem. Poizve se Ivan Nučič, Draga. Pošta Ig.

Kupi se:

Fizol, krompir in druge poljske pridelke, tudi bukov-o ogilje, prazne vreče, kupuje in prodaja L. Rebolj, trgovec v Kranju.

Kupi se trgovina sama ali z posestvom v trgu ali z posestvom v trgu ali v malem mestu na spodnjem Štajerskem. Ponudbe na na-slov: Marija Turk, Novo-mesto št. 220.

Kupim manjši voz ali diro na močnih kolesih in pripraven za mestne vožnje. Ponudbe pod A. D. na upra-vo lista.

Kupim decimalno teht-nico, žensko kolo in voz na peresih (zapravljenček). Po-nudbe P. G. Pošta ležeče Smlednik.

Kostitne posede od ame-riškega petroleja kupuje Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Službe:

Trgovski pomočnik, me-šane stroke, vojaščine prost želi vstopiti v večjo trgovino s 15. oktobrom 1919. — Ce-njene ponudbe pod „Boljša moč“ na upravo lista.

Radarski odsjek zemaljs-ke vlade v Sarajevu potre-buje za državne premogov-nike v Bosni 6 rudarskih paznikov z rudarsko šolo, 25 do 40 let starih, pri ta-kojšnem nastopu. Mesečni dohodki kakor ostalih dr-žavnih rud. poduradnikov 700 do 900 K in več po šte-vilu družinskih članov. Dalje stanovanje, kurjava itd. v naravi ter življenske potreb-ščine po zelo nizkih cenah.

Usnjarske pomočnike išče tovarna usnja proti dobri plači. Vstop v najkrajšem času. Ponudbe na uprav-ništvo tega lista pod št. 308.

Urarski vajenec se takoj sprejme pri urarju F. Čiden Sin nasproti glavne pošte v Ljubljani.

Samec star 28 let, kre-pak in zdrav od boljše hiše, si želi dobiti službo kot hlapec ali delavec pri boljšem gospodarju, sposoben v vseh kmetijskih in gospo-darskih delih, kakor tudi v privatnih poslih. Cenjeni sprejemalci naj blagovo-lijo pisati na upravo tega lista pod šifro „poštenost“.

Prodajalka manufakturne in galanterijske stroke z 15-letno prakso želi mesta v Ljubljani kjer bi imela sta-novanje in hrano v hiši. Po-nudbe pod trgovina J. Kranjc, Vrhnika. 1478

Razno:

Une dame souhaite des correspondances françaises monsieur sérieux. „Qui che-choe, trouve.“ — Upravištvo Jugoslavije.

Slovenska stenografija se poučuje vsak ponedeljek in petek od 5.—7. na držav-n. učiteljsku. Priglasí vsako-krat pred uro ravnotam.

Išče se prostor ki bi se prenametil v stanovanje; pre-uredil bi vse na lastne stroške. Ponudbe na upravo tega lista pod šifro „Dve sobi“. 1474

Katera ženska bi vzela 4 mesece starega dečka proti plači v rejo. Z navedbo plače naj se pošlje naslov na upra-vništvo tega lista pod šifro „Dobra ženska“. 1476

Naznanilo.

Cenjenim odjemalcem naznanjam, da sem pre-stavil svojo stojnico pod mestnim glediščem v lo-kal v starem mestnem magistratu na Slovenskem trgu. — Za obilen obisk se priporoča

A. LIKL

mesar v PTUJU.

Prva slovenska trgovina

Alojzij Brenčič

v PTUJU, Panonska ulica,

se cenjenemu občinstvu uljudno priporoča s svo-jim modnim vsakovrstnim blagom.

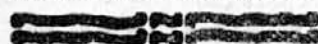

Prada se: 1 Parni stroj s kompletno napravo obsto-ječo iz treh kotlov, 1 dyna-mo stroj izstomerni tok, 1 kompletna pretikalna plošča, 1 polnillo (Ladeaggregat), 13 kompletnih elektromotorov. Dopise pod „Elektromotor“ na Anončno ekspedicojo Al. Matelič. Ljubljana, Kongresni trg 3.

„GADJE GNEZDO“

Spisal Vlado Levstik. Izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cenabroj. 8 K, vezano 10 K. GADJE GNEZDO je najlepša po-vest, kar jih je izšlo zadnja leta

Franjo Paar, Varaždin,

Brzjav Paar Varaždin

Ustanovljeno god. 1912

Prvahrvastrgo-

vina panjev in če-belarskih izdelkov. Lastni izdelki umetnega satja.

: National :

registrirna blagajna

pisalni stroj „Unterwood“ in ena kitara naprodaj. Naslov pove upravništvo „Jugoslavije“.

K. Linhart, urar

Marije Terezija c. 7.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in niklastih ur kakor Omega, Schaffhausen, stenske ure z nihalom po najnižji ceni. Popravila se sprejemajo vsaki čas in se solidno izvrše. 990

Najboljše uspehe imajo oglašili v dnevniku „Jugoslavija“!

Ako iščete slu-imate kajnaprodaj ozi-žbe, ali pa še imate roma hočete kaj

kupiti ali zameniti v Jugoslaviji tedaj inserirajte

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in polni strok. dežel. sodišča Ljubljana, Kongresni trg št. 16 (nasproti nunske cerkve). Največja in najsposobnejša trdka in izposojevalnica klavirjev, pianinov in har-monijev. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. 167

Mesarija

moderno urejena, na prometnem kraju v ne-posredni bližini Celja, z nekoliko zemljiščem se proda. — Prodnosti pove iz prijaznosti A. STERN, B. Ipavičeva cesta št. 12.

Velikanska množina

ERAL KREME likala (biks) „Solo“ vsakovrsne barve za obleko

ter špecerijsko in kolonijalno blago je do-bila in je prodaja po najnižji ceni na debelo in drobno trdka Ivan Dečko, Celje, na-sproti Narodnega doma.

Kavarna v „Hotelu Tratnik“ zopet

otvorjena v vrtnem salonu. —

Pianino na razpolago.

Slavnemu občinstvu se priporočata

L. Al. Tratnik.

KROMPIR

prodaja trdka Paternost & Remic v skla-dišču „Balkan“ dokler traja zaloga, samo na cele vreče, katere se morajo prinesiti s seboj.

Nepremočljivi dežni plašči

iz 1. švicarske gume, dokler traja za-loga. — Velika izbira manufakturnega ter tu- in inozemskega modnega blaga, bogata zaloga oblek lastnega izdelka po najnovejših krojih, srajc barvanih in belih, ovratnikov, samoveznih, šport-nih čepic itd. itd.

v Prvi kranjski razpošiljalni

SCHWAB & BIZJAK, Ljubljana

Dvorni trg 3. Pod Narodno kavarno.

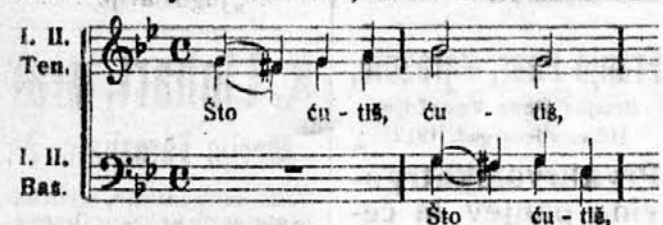
Lastni modni salon.

Pevec in pevska društva — pozor!

MALA PESMARICA

(žepna izdaja 11 × 15 cm)

St. 1. Davorin Jenko: Što čutiš, Srbije tužni? Moški zbor.

St. 2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka. Moški zbor.
Vsaka pesem stane 1 K; 11 izv. 10 K. — Dobiva se v
Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg 8.

Zelo ugodna prilika za interesente!

Proda ali zamenja se trinadstropna vogelna hiša na Dunaju v XIII. okraju, obstoječa iz 32 stanovanj, treh trgovskih lokalov, delavnice, skladišča. — Pogoji so zelo ugodni, ker se proda le vsled družinskih razmer. — Natančnejša pojasnila: Ljubljana, Sv. Petra cesta 56.

Ordinarij deželne bolnišnice dr. Pogačnik Jos.

zdravi zopet redno
očesne, ušesne, nosne in vratne bolezni.

Oznanila Union-Propagande, Maribor.
Zavod oglašne odprave in reklame.

Loj, mast, olje

in surovi loj, kupi vsako množino za najvišjo ceno
PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA MILO
v Mariboru, telefon 47, brzojavni: milarna.
Prosijo se ponudbe z vzorci.

Import.

Westing-

house

Watt

Kreme-

nezky

Metax

Export.

Baterije, žarnice vseh tipov
elektrotehn. predmeti

Gen. rep. za kraljestvo SHS

Janko Pogačar, Ljubljana, Mostni trg št. 25.

Občinska hranilnica v Mariboru.

(prej Gemeinde Sparkasse)

Župnijska ulica št. 2 (Pfarrhofgasse št. 2)
v leseni hiši.

Stanje hranilnih vlog

K 42,442.640-26

Rezervni fondi . K 2,749.997-67

Sprejema vloge na hranilne
knjižice in tekoči račun po naj-
višji točasno običajni obrestni meri.

Hranilnica je pupilarno varna.
Shramba za pupilske knjižice itd.

Uradije vsak delavnik od 8. do
12. ure.

Tapetnik in dekorater

M. ZOR

Bleiwelsova cesta poleg dež. vlade
se priporoča v napravo žim-
nic, vzmetnih žimnic, divanov,
otoman, dekoracij, zastorov
in tapetiranja sob, katere
dela izvršuje priznana solid-
no in po nizkih cenah. Prosi
blagohotnih naročil.

Prva jugoslovanska
tovarna

čistilnega praha

nudi pomade bele —
rdeče, prah v za-
vitkih, kakor tudi bel
izvleček „Sidelin“ —
tekočina v malih stekle-
nicah — najboljšo čistilo
za vse kovine.

A. Radesich, nast., Kamnik,
Prah se razpošilja tudi v
celih vagonih.

ERDAL

Čistilo za čevlje, ružavo in črno,
št. 1, ima v zalogi vsako
množino, in pošilja po pošti

tvrdka Matija Trebar
Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 6.

Fižol

oves, rž, pšenico, krom-
pir, prodaja na debelo
po zelo ugodnih cenah

tvrdka J. Kušlan,
Kranj, Gor.

VRECE

vsake vrste in v vsaki
množini kupuje vedno in
plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan,
Kranj, (Gorenjsko)

Trgovci z manufakturo!

Ob prihodu v Ljubljano, ogledajte si trgovino

Svetozar Kosér,

Kolodvorska ul. 24 pri „Tišlerju“

kjer dobite vedno fino in navadno moško suknjo, hlačovino,
parhent, plavino, cečnje, moške in ženske nogavice, rute,
robece, sukanee, klobuke itd. po najnižjih dnevnih cenah.
Vsako drugo zaželeno blago preskrbim v 4 dneh.

Edino prava, patentirana RADIUM vinovica
(francosko žganje)

„ELEVATOR“

je najbolje sredstvo proti trganju, ischiasu, živčnim
bolezni in revmatizmu.

Dobi se edino le v glavni zalogi za celo Slovenijo.

Detajlisti primeren in grosisti znaten popust!

F. Šibenik, Ljubljana, Gosposka ulica 16.

Zahtevajte cenike!

Prva celjska barvarija in kem. čistilnica

Martin Taček, Celje,

Gosposka ulica 21.

Priporočam se za takojšnje umetno snajenje ma-
dežev, damskih in moških oblek, kakor za čiščenje
in barvanje vseh vrst oblek v celih in posameznih
komadih. Žalne obleke na zahtevo v roku 24 ur.
Prevzema tudi zastore, preproge, čipke itd. itd. v
kemično čiščenje in shrambo.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z o. z.

v Ljubljani, Marijin trg 8, Wolfova ulica 1

Poštni čekovni račun št. 11.323. Brzojavni naslov: Jugoslovanski kredit, Ljubljana. T. št. 54.

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči
račun ter jih obrestuje po

4%

čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa

tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na

vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje, in na

blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Širite med narod

sledeče knjige in brošure:

1. Koroška. Spisal Carantanus. Pridejan je zemljevid v barvah Koroške. Cena 4 K.
2. Poglavlje o stari slovenski demokraciji. (Gospodstvo polje.) Spisal dr. Bogumil Vošnjak. Cena 2 K.
3. Naša Istra. Spisal Fran Erjavec. Cena 1 K.
4. Problemi malega naroda. Spisal Abditus. Cena 2 K.
5. Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Albrecht. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Zavedajmo se svojih pravic, spoznavajmo svojo domovino. Vsakdo naj se pouči o najbolj perečih naših vprašanjih. Naročite te knjige in brošure, širite jih med ljudstvom!

Dobivajo se v upravnistvu „Jugoslavije“ v Ljubljani in pri njenih podružnicah v Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu ter v vseh knjigarnah.